

Oplossingen: het radio-model op internet

Voor vergroting van het legale aanbod op internet wil D66 het 'radio-model' toepassen op internet. Radiostations (off en online) beschikken nu over het volledige aanbod van liedjes. Ze mogen alles draaien dat bestaat en betalen hiervoor via een zogenaamde collectieve licentie aan de collectieve beheersorganisaties (CBO's) Buma (voor muzikanten) en SENA (artiesten en producenten). Andersom mogen deze CBO's geen licentie weigeren aan radiostations.

Op het internet wordt geen gebruik gemaakt van een vast bedrag voor het volledige aanbod. Er is in 2004 in Europa voor gekozen om dit model niet toe te passen. De Wet op de Naburige Rechten (voor rechten van artiesten en producenten) geeft iedere rechthebbende de macht om een verbod af te kondigen. De rechten liggen over het algemeen bij platenmaatschappijen die individueel akkoord moeten gaan met de voorgestelde prijs voor de 'openbaarmaking'. Hetzelfde geldt voor filmproducenten die per product kunnen weigeren mee te werken. Deze situatie blokkeert innovatie en verbreding van het aanbod op internet.

Omdat alleen een (bijna) volledig aanbod voor de consument aantrekkelijk is, lukt het niet om nieuwe businessmodellen van de grond te krijgen. Streaming services van Spotify vormen een goed voorbeeld: dit werkt enkel omdat ze over een haast volledig aanbod beschikken. Ook is aan Spotify te zien hoe moeilijk het is om een dergelijk product uit te rollen: ondanks de grote populariteit zit het pas in enkele landen. Rechthebbenden gaan namelijk op hun rechten zitten om het onderste uit de kan te halen of ook wel uit angst voor illegale verspreiding van zijn producten. D66 zou dit graag anders zien.

Als het 'radio-model' wordt toegepast op internet, kunnen ondernemers – dus via de collectieve beheersorganisaties (CBO's) - gaan beschikken over een compleet aanbod voor een redelijke prijs. Direct kunnen allerlei nieuwe businessmodellen ontwikkeld worden. Het legale aanbod neemt fors toe en het illegaal downloaden zal fors afnemen. En als klap op de vuurpijl komt via de licenties ook nog meer geld terecht bij de makers terecht. Dit model is toepasbaar voor zowel muziek als films (die uit de bioscoop zijn).

D66 wil dat staatssecretaris Teeven dit model – dat ondersteund wordt door onder meer Consumentenbond, de vakbonden voor de podiumkunsten Ntb en FNV Kiem en diverse andere belangenorganisaties en dat ook in landen als Frankrijk, Duitsland en Denemarken opgang begint te vinden – gaat bepleiten in Europa. Dit kan immers alleen per Europese verordening geregeld worden. Hierbij mag hij de mogelijkheid van een pan-Europese licentie meenemen.

De grotere verantwoordelijkheid die dit bij de CBO's neerlegt, vraagt om scherper toezicht dan voorheen. D66 heeft – op basis van vele klachten van zowel makers als gebruikers¹ van audio en video over het functioneren van de CBO's – er al voor gepleit om het toezicht onder te brengen bij de nieuwe supertoezichthouder ACM. Dit moet dan inclusief ex ante tariefstoezicht (toezicht vooraf). Hiervoor volgt een amendement bij de behandeling van de Wet College van Toezicht Auteursrechten.

Wanneer sprake is van voldoende legaal aanbod mag ook kritischer gekeken naar illegaal downloaden. Een vanuit de overheid geïnitieerde bewustwordingscampagne kan wellicht geïntegreerd bestaande programma's als Digivaardig en Digibewust. Zolang illegaal uploaden lastig te bestrijden is (dat moet mondiaal gebeuren), is het criminaliseren van internetters en illegaal downloaden voor D66 niet aanvaardbaar.

---

¹ Radiostations, websites, brancheorganisaties van horecabedrijven, winkels, etc. (waar muziek gedraaid wordt)